

Na każdej polskiej monecie kolekcjonerskiej znajdują się:

- nominal
- wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej
- napis: Rzeczpospolita Polska
- rok emisji

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję do upamiętnienia ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Zapraszamy do zapoznania się z planem emisji na stronie: www.nbp.pl/monety

Na Państwa dodatkowe pytania odpowiedzą nasi konsultanci pod numerami tel. 22 185 91 59 oraz 22 185 13 03.

Sprzedaż wartości kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona w oddziałach okręgowych NBP oraz przez sklep internetowy NBP.

7 maja 2019 roku Narodowy Bank Polski planuje wprowadzić do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł oraz złotą monetę o nominale 200 zł „100-lecie utworzenia Uniwersytetu Poznańskiego”.

Narodowy Bank Polski jest centralnym bankiem państwa odpowiadającym za politykę pieniężną i stabilność cen. Jego funkcje określa Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej i ustawa o NBP. NBP ma wyłączne prawo emisji pieniądza. Jako bank centralny nie prowadzi rachunków bankowych obywateli, nie przyjmuje od nich lokat, nie udziela kredytów. Prowadzi natomiast obsługę budżetu państwa, a także podmiotów sektora finansów publicznych. Gromadzi rezerwy walutowe państwa i zarządza nimi. Pełni funkcję banku banków, tworząc warunki do działania systemu bankowego. Jest również jednym z najważniejszych ośrodków naukowo-analitycznych w dziedzinie ekonomii i rynków finansowych. Więcej o NBP: www.nbp.pl

Narodowy Bank Polski

Dbamy o wartość pieniądza

NBP

Narodowy Bank Polski

Wielcy polscy ekonomiści – Roman Rybarski

Monety kolekcjonerskie

Wielcy polscy ekonomiści – Roman Rybarski

Roman Rybarski (1887–1942) to jeden z najważniejszych polityków narodowej demokracji i zarazem czołowy polski ekonomista okresu międzywojnia. Studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uczył się ekonomii pod kierunkiem Włodzimierza Czerkawskiego oraz historii gospodarczej u Franciszka Bujaka. Był członkiem Koła Braterskiego tajnego Związku Młodzieży Polskiej „Zet” i prezesem Zjednoczenia Młodzieży Narodowej. Brał udział w konferencji pokojowej po zakończeniu I wojny światowej jako ekspert polskiej delegacji. Wykładał na Politechnice Warszawskiej i Uniwersytecie Warszawskim. W roku 1926 wszedł do Wielkiej Rady Obozu Wielkiej Polski. W latach 1928–1935 posłował do sejmu, w którym przewodził klubowi Stronnictwa Narodowego. Po 1935 roku prowadził działalność pozaparlamentarną, a po wybuchu II wojny światowej zaangażował się w działalność konspiracyjną i uczestniczył w pracach Komitetu Obrony Stolicy. Aresztowany w 1941 roku przez Gestapo, został uwięziony na Pawiaku, a następnie w Auschwitz-Birkenau. W obozie stał się jednym z przywódców konspiracji, wszedł w skład tajnej Rady Wojskowej. Zmarł w wyniku wycieńczenia i choroby w marcu 1942 roku.

Rybarski był zwolennikiem umiarkowanego liberalizmu. Autor *Psychologii społeczno-gospodarczej* bronił idei wolnego rynku jako koncepcji najbardziej zgodnej z naturą człowieka i najlepiej służącej pomnażaniu bogactwa. Zwalczał etatyzm, przeciwstawiając się procesom nadmiernej regulacji gospodarki. Przestrzegał przed zagrożeniami związanymi z autorytarną polityką państwa i przerostem biurokracji jako czynnikami nieuchronnie prowadzącymi do stagnacji i uwiądowi społeczeństwa.

Jednocześnie cała działalność publiczna Rybarskiego została podporządkowana idei narodowej. Uczony podkreślał, że każdy naród podąża sobie właściwą drogą rozwoju, kreując niepowtarzalną kulturę i dokonując charakterystycznych dla siebie wyborów.

Wizerunek Romana Rybarskiego, wg zdjęcia pochodzącego ze zbiorów Narodowego Archiwum Cyfrowego

Przekonania moralno-prawne powodują ukształtowanie się określonych norm, które formują się w określonym kontekście historycznym – dla każdego narodu innym. Dlatego wartości i moralność są silniejszymi czynnikami więzi społecznej niż interes ekonomiczny.

Źródeł rozwoju państwa polskiego upatrywał w wytrwałym pomnażaniu majątku. Podkreślał, że kluczem do powstania silnej Polski jest ukształtowanie licznej klasy średniej z rodzimym kapitałem pozyskanym dzięki oszczędnościom. Politykę programów socjalnych uzależniał od wzrostu dobrobytu, który powinien być uzyskany własnym wysiłkiem, by uchronić państwo i naród przed nadmiernym wpływem podmiotów zewnętrznych realizujących cele sprzeczne z interesem narodowym gospodarza.

25 kwietnia 2019 roku Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł z serii „Wielcy polscy ekonomiści” – Roman Rybarski.

Nominał 10 zł

metal: Ag 925/1000

stempel: lustrzany

średnica: 32,00 mm

masa: 14,14 g

brzeg (bok): gładki

nakład: do 13 000 szt.

Projektant: Anna Wątróbska-Wdowiarska

Emitent: NBP

Na zlecenie NBP monety wyprodukowała Mennica Polska S.A.

Najważniejsze prace Rybarskiego: *Marka polska a polski złoty*, trzutomowy *System ekonomii politycznej (Rozwój życia gospodarczego i idei gospodarczych, Teoria gospodarstwa społecznego, Psychologia społeczno-gospodarcza)*, *Naród, jednostka i klasa*, *Polityka i gospodarstwo*, *Przyszłość gospodarza świata*, *Podstawy narodowego programu gospodarczego*. Wśród dzieł obejmujących analizy historyczne należy wymienić: *Skarbowość Polski w dobie rozbiorów* oraz *Kredyt i lichwa w ekonomii samborskiej w XVIII wieku*.

Na awersie monety został przedstawiony fragment sali sejmowej. Na rewersie znajduje się portret Romana Rybarskiego, a po jego lewej stronie cytaty z dzieła *Przyszłość gospodarza Polski*: „Naród nie jest abstrakcją, lecz żywą całością historyczną”. Powyżej znajdują się daty urodzin i śmierci Romana Rybarskiego.

Grzegorz Jez